

– нав'язування думки про те, що Україна без російського газу прийде до тарифного колапсу та краху економічної системи [6].

Одним з трагічних результатів широкомасштабної інформаційної війни стали суттєві зміни у суспільній свідомості росіян та українців в аспекті сприйняття один одного. Зазначене підтверджують результати досліджень проведених російською соціологічною організацією Левада–Центр та Київським міжнародним інститутом соціології. Так, з лютого по травень 2014 р. (до початку активних бойових дій на Сході України) чисельність позитивно налаштованих до Росії українців різко скоротилася (з 78% до 52%). У Росії кількість позитивно налаштованих до України громадян скоротилася, за той же проміжок часу, із 66% до 35%, а кількість негативно налаштованих росіян зросла з 26 до 49% [8].

Таким чином, інформаційна війна проти України була розв'язана набагато раніше, ніж безпосередня збройна агресія. В протистоянні, що розгорнулось у нашому інформаційному просторі, Росією були застосовані найбільш ефективні технологічні прийоми впливу на масову аудиторію серед яких слід назвати: упровадження чуток, провокацію, дезинформацію, психологічний тиск та диверсифікацію громадської думки. Окрім того, інформаційний вплив застосовувався з урахуванням моделі світу, що вже була сформована у значної частини громадян України, які мешкали на сході та півдні нашої держави, а це суттєво підвищило ефективність маніпуляцій громадською думкою. На сьогоднішній день очевидно, що для України життєво необхідним є налагодити дієвий механізм захисту власного інформаційного простору, а, отже, у подальшому корисним буде застосувати напрацьований у цій статті матеріал для вироблення практичних рекомендацій протидії зазначеній агресії.

Список використаних джерел

1. Дымов В. Украина – Россия: последствия сырной войны [Електронний ресурс] / В. Дымов // Информационное агентство УНИАН. – Режим доступу: <http://www.unian.net/news/495666-ukraina-rossiya-posledstviya-syrnoyvoyni.html>.
2. Інформаційне повідомлення. Радник Путіна запропонував вдарили по українській армії, поки вона не зміцніла [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unian.net/politics/926969-sovetnik-putina-predl-ojil-udarit-po-ukrainskoj-armiichtobyi-nedat-ey-okrepnut.html>
3. Петрик В. Сутність інформаційної безпеки держави, суспільства та особи [Електронний ресурс] / В. Петрик. – Режим доступу: <http://justinian.com.ua/article.php?id=3222>
4. Ложь: распятие в эфире Первого канала [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.stopfake.org/lozhraspyatie-v-efire-pervogo-kanala/>
5. Джил Догерті (Jill Dougherty). Усі брешуть, або як трансформувалися російські ЗМІ [Електронний ресурс] / Джил Догерті. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/33880>
6. Гусаров В. Кремль розпочав нову інформаційну операцію проти України [Електронний ресурс] / В. Гусаров. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/34281>
7. У СБУ заявили, що російські канали застосовують проти телеглядачів «25-й кадр» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tsn.ua/politika/u-sbu-zayavili-scho-rosiyski-kanali-zastosovuyut-protiteleglyadachiv-25-y-kadr-350517.htm>
8. Почепцов Г. Росія і Україна у співствленні їх комунікативно-пропагандистських можливостей [Електронний ресурс] / Г. Почепцов. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/33291>

References

1. Dymov V. Ukraina – Rossija: posledstviya syrnoj vojny [Elektronnyj resurs] / V. Dymov // Informacionnoe agenstvo UNIAN. – Rezhim dostupu: <http://www.unian.net/news/495666-ukraina-rossiya-posledstviya-syrnoyvoyni.html>.
2. Informatsiynne povidomlennya. Radnyk Putina zaproponuvav vdaryty po ukrayins'kiy armiyi, poky вона не зміцніла [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.unian.net/politics/926969-sovetnik-putina-predl-ojil-udarit-po-ukrainskoj-armiichtobyi-nedat-ey-okrepnut.html>
3. Petryk V. Sutnist' informatsiynoyi bezpeky derzhavy, suspiilstva ta osoby [Elektronnyy resurs] / V. Petryk. – Rezhym dostupu: <http://justinian.com.ua/article.php?id=3222>
4. Lozh': raspjatie v jefire Pervogo kanala [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.stopfake.org/lozhraspyatie-v-efire-pervogo-kanala/>
5. Dzhyll Doherti (Jill Dougherty). Usi breshut', abo yak transformuvalysya rosiys'ki ZMI [Elektronnyy resurs] / Dzhyll Doterti. – Rezhym dostupu: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/33880>
6. Husarov V. Kremľ' rozpochav novu informatsiynu operatsiyu proty Ukrayiny [Elektronnyy resurs] / V. Husarov. – Rezhym dostupu: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/34281>
7. U SBU zayavyly, shcho rosiys'ki kanaly zastosoveryut' proty telehyadachiv «25-y kadr» [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://tsn.ua/politika/u-sbu-zayavili-scho-rosiyski-kanali-zastosovuyut-protiteleglyadachiv-25-y-kadr-350517.htm>
8. Pocheptsov H. Rosiya i Ukrayina u spivstavlenni yikh komuni katyvno-propahandyst-s'kykh mozhlyvostey [Elektronnyy resurs] / H. Pocheptsov. – Rezhym dostupu: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/33291>

Bader A. V., Candidate of History Science, Docent of Politology and Science of Law Department, GI «Luhansk Taras Shevchenko National University» (Ukraine, Starobilsk), bader@meta.ua

The influence of the information component of armed violence on Ukraine political process

Established that the information component of armed aggression unleashed against Ukraine had a significant impact on the political process in our country. It was found that Ukraine was applied to the most effective processing methods of influence on mass audience among which are: the introduction of hearsay, provocation, disinformation, psychological pressure, diversification of public opinion and create a mosaic of content. Deals and analyzed examples of these technologies in Ukraine information space. Revealed that information influence applied based model of the world that already had formed in large part of Ukrainian citizens, who lived on the east and south of our country. Ascertained that said feature information aggression against Ukraine significantly increased the effectiveness of manipulating public opinion.

Keywords: armed violence, the information component, information war against Ukraine.

* * *

УДК 340.12

Власенко Ю. К.,
кандидат політичних наук, доцент кафедри
гуманітарних і правових дисциплін, Донецький
національний університет економіки і торгівлі.
М. Туган–Барановського (Україна, Кривий Ріг),
ulianna1501@mail.ru

ІДЕЙНА ОСНОВА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Обґрунтовується потреба ідейного фундаменту для інтеграційних процесів в українському суспільстві. Відзначається наявність системної кризи, що вимагає її концептуального осмислення на державному рівні. Аналізується вплив гостро посталих суспільно значущих питань на процес перетворення атомізованого українського суспільства в інтегровану органічну суспільну єдність. Автор вважає за доцільне обрати в якості соціо-групової основи розбудови українського суспільства саме український етнос та в якості ідейної основи – національну ідею, яка спроможна об'єднати безвідносно до соціально-економічної, релігійної чи будь-якої іншої приналежності. Відзначається потреба системного підходу до державного врегулювання як внутрішнього, так і зовнішнього вектору політики.

Ключові слова: інтеграція, соціо-групова структура суспільства, середній клас, національна ідея, базові цінності культури.

Сучасну кризу українського суспільства можна охарактеризувати як системну, на користь чого свідчить її затяжний та комплексний характер. Українська держава налічує 25-річну історію своєї незалежності, протягом якої ми стали свідками щонайменше чотириразового обвалу економіки країни. Внаслідок чого – масове безробіття, девальвація національної валюти, стрімке зростання бідності українців аж до переходу її за межу 7% за офіційною статистикою та 28% за підрахунком Кабміну за ринковими цінами на 2014 рік. На сьогоднішній день цю цифру можна лише уявити, враховуючи ріст інфляції до серпня 2016 року на 38,2%, зростання цін на продовольчі товари на 32,7% і подорожчання комунальних тарифів на 122,6% [6].

За цих умов недивним єглибокий рівень недовіри людей до влади, дії якої дисонують із заявленими гаслами під час Революції Гідності 2013–2014 рр. та офіційно обраним курсом у політичному та соціально-економічному житті України з того часу і до сьогодні. Війна, корупція і криза – ось так, у трьох словах можна змалювати реалії процесу розбудови української державності взагалі та євроінтеграційних процесів зокрема. Така ситуація визначає актуальність даної статті та потребу глибокого аналізу політичної системи України в цілому та векторів її розвитку зокрема.

Метою даної статті є дослідження ідейних основ інтеграційних процесів в українському суспільстві та їх концептуального осмислення на державному рівні. Задля цього ми ставимо перед собою наступні завдання: визначити та обґрунтувати потребу українського народу та його політичної системи у процесах інтеграції як на внутрішньому, так і міжнародному рівні; проаналізувати базові засади інтеграційного фундаменту; дослідити переваги національної ідеї як основи інтеграційних процесів в українському суспільстві.

Серед наукового доробку у цьому напрямку варто відзначити роботи щодо вивчення можливостей стабілізації політичної системи в Україні та їх зв'язок з євроінтеграцією Б. Макаренка, Ю. Пивоварова та В. Бортнікова; щодо аналізу шляхів та проблем консолідації українського народу Л. Бортнікі Т. Павлової, С. Федуняка, Н. Степіко; щодо визначення концепту української національної ідеї Н. Кочури, Є. Лепехіна та А. Біласа, І. Бех та К. Чорної, І. Гомзяка.

Для початку з'ясуємо сутність категорії «інтеграція» (з латини – відновлення), що виступає процесом або дією, наслідком якого є цілісність, відновлення єдності [2, с. 181]. Процеси інтеграції можуть мати місце в рамках вже складеної системи (в цьому випадку вони ведуть до підвищення рівня її цілісності та організованості), так і за виникнення нової системи з раніш не пов'язаних елементів [2, с. 210]. Варто відзначити, що це поняття було запозичено з психології і застосування його відносно суспільства означає аналіз процесу перетворення групи в єдине ціле на підставі взаємного пристосування один до одного. Ступінь групової інтеграції обумовлений усвідомленістю своєї приналежності до групи, визнанням її цілей, цінностей та норм. За словником практичного психолога її характерними ознаками виступають: 1) впорядкованість внутрішньогрупових структур; 2) співзгодженість основних елементів системи групової активності; 3) стійкістьсубординаційних взаємозв'язків між ними;

4) стабільність та спадкоємність їх функціонування; 5) інші ознаки, що свідчать про психологічну єдність та цілісність соціальної спільноти. На думку автора, специфічною особливістю інтеграційних процесів є їх прихованість у повсякденному функціонуванні групи та їх прояв лише у кризових ситуаціях, коли виникають раптові перешкоди [4]. І дійсно, відчуття, що українське суспільство дедалі атомізується і, навіть, переживає процеси дезінтеграції у зв'язку із чималою кількістю суперечливих проблем як всередині держави, так і на міжнародному рівні, не зникло до подій Євромайдану 2013–2014 рр. Навіть коли перед українським народом гостро постали питання вибору цивілізаційного орієнтуру (Захід або Росія), обрання вектору політичної інтеграції, ситуація у суспільстві загострювалася, але не набувала організаційних контурів. І лише після усвідомлення можливого розпаду української державності, внаслідок втрати частини державної території, ескалації та підтримки військового конфлікту на сході країни, українське суспільство заявило себе єдиною нацією, органічним цілим, що для багатьох суб'єктів внутрішньої та зовнішньої політики стало неочікуваним. У більшості громадян з'явилося почуття «Ми–приналежності» («ми – українці»), кристалізувалися деякі загальногрупові норми регуляції поведінки (орієнтація на європейські демократичні цінності), відбулося помітне підвищення організованості та узгодженості взаємодії у відповідь на зовнішній дестабілізуючий вплив (називати кожного загублого поіменно та віддавати їм шану, свідомо йти на захист своєї Батьківщини, на протидію ворогу підтримувати один одного), були прикладені зусилля членами групи, спрямовані на оздоровлення психологічного клімату внаслідок його порушення (поява великої кількості волонтерів на всіх рівнях соціального життя українців).

Такий стан справ лише підтвердив правильність психологічної точки зору, що групова інтеграція проявляється та розуміється як емоційна ідентифікація людини із групою/суспільством та її членами. Разом з тим, ці процеси виступили епізодичними проявами колективної свідомості на історичному проміжку становлення української державності і покладати на них багато надій буде наївним. Адже, окрім спонтанних реакцій щодо врегулювання та нормалізації життєдіяльності соціуму, оскільки вони ще й невизначені за часом та набувають гібридної форми, важливими постійно діючими факторами суспільної інтеграції постають процеси управління й лідерства, а також спеціально докладені зусилля різних соціальних інститутів та громадських організацій, спрямованих на стабілізацію та ефективне функціонування системи. Тут варто відзначити, що внутрішні інтеграційні процеси у суспільстві доцільно буде прирівняти до становлення громадянського суспільства, що дозволить використовувати ці словосполучення в якості синонімів.

Далі варто перейти до питання базових засад інтеграційних процесів у суспільстві. Примітним щодо цього виступає дослідження І. Гавриленка про соціо-групову структуру громадянського суспільства, базовими елементами якого він визначає класи, етнос та конфесії [1]. За внутрішніми характеристиками вони виступають чисельними за кількістю групами, які мають базовий фундамент культури–цінностей–

норм та, відповідно, консолідує потенціал, необхідний для внутрішньої та векторної інтеграції. Аналізуючи сутність класів, він називає їх носіями певного економічного інтересу, можливість задоволення якого обумовлює їх участь у соціальному порядку. Пануючий клас, здатний захистити свої інтереси за будь-якого стану системи права та судочинства, не може виступати консолідуєчим елементом суспільства. Підкорений клас знаходиться в іншому соціально-економічному становищі (сюди дослідник відносить імаргіналізовані прошарки суспільства): покладається на захист своїх інтересів формально досконалою системою права та судочинства, тоді як фактично залишається поза їх дією, усвідомлює свою безсилість та відсутність можливостей на щось впливати, через що втрачає інтерес до зміни соціального/економічного/політичного ладу у державі. Протилежним за природою до попередніх І. Гавриленко вважає середній клас, для якого внутрішньо притаманним є прагнення розбудови ідеального правопорядку на базових демократичних засадах. Середній клас – це основа громадянського суспільства, на думку науковця, системоутворюючий елемент консолідованого суспільства, з чим ми беззаперечно згодні. Проблема постає у тому, що середнього класу де-факто в Україні немає, і, відповідно, громадянського каталізатору системних змін також. Якщо ж звернутися до конфесій як варіанту фундаменту суспільної консолідації, то немає нічого суперечливішого за питання віри. До того ж, існування внутрішніх конфліктів практично в кожній релігійній конфесії суперечить природі досліджуваного питання. Залишається така соціальна група як етнос. І, незважаючи на низку «тверджень проти» з різних і часто об'єктивних причин, ми вважаємо за доцільне обрати в якості основи розбудови українського суспільства саме український етнос. Адже, в більшості країн Західної Європи виникнення громадянського суспільства та утвердження демократичних цінностей відбувається у кореляції з процесами становлення національних держав.

Україна вже давно потребує фундаментального процесу інтеграції у пряму розумінні цього слова. Це зможе створити чітку і дієву політичну систему, стабільну економіку, єдину націю, цілісне суспільство та національну культуру, де гармонійно поєднуються багатство різнорідних ідентичностей, з одного боку, та конструктивна єдність у підході до вирішення наріжних питань системи, з іншого. Сучасні науковці у вирішенні питання, чим є суспільство, майже однотайно наголошують на його системному характері, що складається з підсистем; дієвість та стабільність такої системи забезпечується динамічним розвитком та ефективною взаємодією її складових між собою.

Складність інтеграційних процесів українського суспільства полягає, насамперед, у відсутності єдиного ідейного фундаменту, який би об'єднав та спрямував зусилля політичної еліти у досягненні загальнозначущої цілі для всього українського суспільства, та надав їх діям підтримку з боку населення. Питання вибору культурно-цивілізаційних орієнтирів для українського суспільства, здається, вже мало залишитися для більшості в минулому, адже особистісний «вибір «за»» євроінтеграцію українці засвідчили під час

подій Євромайдану 2014 року. Та от проблема, здається, знаходиться набагато глибше за «офіційно проголошений курс політики» того чи іншого політичного діяча, що прагне у такий спосіб знайти собі прихильників.

Необхідним постає формування такої цілі-ідеї, яка б могла інтегрувати більшу частину представників різних соціальних верств українського населення в органічну цілісність та об'єднати зусилля на всіх рівнях життєдіяльності держави. Крім того, потрібна така ідея, яка б могла зайняти частину мотиваційного блоку свідомості кожної людини-громадянина, безвідносно до його соціального статусу та майнової приналежності. Такою ціллю ми вважаємо за доцільне обрати національну ідею, сутність якої торкається кожного члена суспільства, чи то за етнічною приналежністю, чи то за громадянською.

Окрім таких структурних елементів національної ідеї, як єдиний народ з історично складеною територією, спільною історією та майбутнім, варто відзначити потребу у виокремленні базових засад культури українського етносу. Але мова йде не про українські традиції або етнічні цінності; ми говоримо про базові цінності та норми будь-якої групи як організму, дотримання яких забезпечує його динамічну рівновагу і розвиток. Серед них обов'язковими постають добропорядність, освіченість та вихованість, взаємоповага та співчуття одне до одного [5, с. 9]. У рамках сучасних багатонаціональних держав така базова модель громадянської поведінки ґрунтується на плюралістичному світогляді, толерантному ставленні один до одного та не передбачає віддання емоційних переваг або симпатій. Кріс Бріант та Аласдер Макінтайр розглядають низку цінностей, які мають принципове значення для стійкого громадянського суспільства. Серед них: прагматизм, здатність до акомодатії відмінностей, принцип «живи сам і дай жити іншим», конструктивний компроміс (в психологічному контексті «Я – О.К. Ти – О.К.»), принцип «справедливої гри» та готовність віддавати належне – повагу, борги – іншим [5, с. 15]. Такий набір цінностей постає узагальненою системою культури громадянського суспільства та оформлюється у правові норми, що обумовлює актуалізацію у суспільстві принципу верховенства права.

Безперечно, з боку представників політичної еліти України необхідним є без зайвих слів та власного піару реальні дії щодо стабілізації економіки країни так, аби для пересічного громадянина «економічне виживання» перейшло на рівень якісного життя на практиці. Тільки у такий спосіб можливі зрушення у кількісному вимірі довіри до влади та подолання соціальної апатії, системного розчарування та аполітичності населення. На фундаменті чого можна говорити про можливість утвердження національної ідеї як системоутворюючого фактору українського суспільства, переведення його на якісно вищий рівень – рівень громадянського суспільства, та системоутворюючого елементу державної політики. Цієї ж думки притримуються і такі науковці як Є. Лепехін та А. Білас, говорячи про очевидність уповільнення та проблематичності становлення України як держави без цілеспрямованої державної політики з чітко окресленою національною програмою розвитку й утвердження української культури [3, с. 241].

Підсумовуючи, варто відзначити необхідність спрямування дій політичних лідерів України, з одного боку, на стабілізацію політичної системи держави із середини та створення гідних умов політичного та економічного життя, що забезпечить у такий спосіб платформу для активізації та вільного розгортання громадянських та інтеграційних процесів у суспільстві, а з іншого боку, на чітке програмне визначення внутрішнього та зовнішнього вектору розвитку держави. Концептуальним змістом внутрішнього вектору має стати національна ідея як основа ідентичності членів українського суспільства, а у зовнішньому напрямку – мирне врегулювання внутрішнього військового конфлікту, навіть попри постійну підтримку його з-зовні, та послідовне впровадження курсу на європейську та європейсько-атлантичну інтеграцію.

Список використаних джерел

1. Гавриленко И. Социогрупповая структура гражданского общества [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/6210-sotsiogruppovaja-struktura-gromadjanskogo-suspilstva.html>. – Название с экрана.
2. Индекс инфляции в Украине [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://deltasoft.dp.ua/index/inf/?2016>. – Название с экрана.
3. Лепехін Є., Білас А. Українська національна ідея в дослідженнях Володимира Матвіїшина: реконструкція українсько-європейських літературних діалогів // *Іноземна філологія*. – 2014. – Вип. 126. – Ч. 1. – С. 236–243.
4. Национальная психологическая энциклопедия [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://vocabulary.ru/termin/integracija-gruppovaja.html>. – Название с экрана.
5. Степаненко В. Социологическая концепция гражданского общества в постсоветском контексте // *Социология: теория, методы, маркетинг*. – 2000. – № 3. – С. 5–20.
6. *Философский энциклопедический словарь*. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 575 с.

References

1. Gavrilenco I. Sociogruppovaja struktura grazhdanskogo obshhestva [Jelektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/6210-sotsiogruppovaja-struktura-gromadjanskogo-suspilstva.html>. – Nazvanie s jekrana.
2. Indeks infljacji v Ukraine [Jelektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://deltasoft.dp.ua/index/inf/?2016>. – Nazvanie s jekrana.
3. Lepehin Je., Bilas A. Ukrai'ns'ka nacional'na ideja v doslidzhennjah Volodymyra Matvii'shyna: rekonstrukcija ukrai'ns'ko-jeuropejs'kyh literaturnyh dialogiv // *Inozemna filologija*. – 2014. – Vyp. 126. – Ch. 1. – S. 236–243.
4. Nacional'naja psihologicheskaja jenciklopedija [Jelektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://vocabulary.ru/termin/integracija-gruppovaja.html>. – Nazvanie s jekrana.
5. Stepanenko V. Sociologicheskaja koncepcija grazhdanskogo obshhestva v postsovetskom kontekste // *Sociologija: teorija, metody, marketing*. – 2000. – № 3. – S. 5–20.
6. *Filosofskij jenciklopedicheskij slovar'*. – M.: INFRA-M, 1997. – 575 s.

Vlasenko Yu. K., candidate of political sciences, senior lecturer at the Department of Humanities and law Sciences of Donetsk national University of Economics and trade named after Mikhail Tugan-Baranovsky (Ukraine, Kriviy Rig), ulianna1501@mail.ru

Ideological founding of integration processes in Ukraine

In the article talked about the necessity of ideological foundation for integration processes in Ukrainian society. An author marks the presence of crisis of the political system, that requires a conceptual comprehension at state level. Influence of sharp public questions is analysed on converting of atomized Ukrainian society into the integrated organic public unity. An author deems it wise to choose the Ukrainian ethnos as basis of development of society. And a national idea is able to become ideological basis and to unite people not looking on socio-economic, religious or any other status. The necessity of approach of the systems is marked to the state settlement of both internal and external vector of politics.

Keywords: integration, social-group structure of society, middle class, national idea, base values of culture.

* * *

УДК 35:327(ЄС)

Вонсович О. С.,
кандидат політичних наук, доцент кафедри
міжнародних відносин, ПрАТ «Українсько-Польський
вищий навчальний заклад «Центрально-Європейський
університет» (Україна, Київ), sefinrof@ipnet.ua

САМІТ УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ: ПІДСУМКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Метою даної статті – є дослідження та аналіз підсумків та перспектив саміту Україна – Європейський Союз. Під час написання статті, автором були використані наступні методи: аналіз, синтез, порівняння, індукція, дедукція. Основні одержані висновки полягають в наступному: підсумки саміту, в цілому, виявились декларативними та невизначеними: конкретних практичних пропозицій запропоновано не було, що говорить про те, що вітчизняна дипломатична служба не доклала необхідних зусиль для обстоювання практичних національних інтересів України; саміт Україна – ЄС засвідчив низький рівень зацікавленості Євросоюзу у допомозі вирішити українські проблемні питання (лібералізація візового режиму, продовження антиросійських санкцій, завершення ратифікації Угоди про асоціацію з ЄС та інші); підсумки саміту не наблизили нашу державу до ЄС; внутрішня складна ситуація в державі та наявність ряду деструктивних процесів не дозволяють сподіватись на те, що найближчим часом стратегічний діалог із Європейським Союзом буде розвиватись в широкому форматі.

Ключові слова: Україна, Європейський Союз, перспективи, співробітництво, проблеми, національні інтереси.

Основною проблемою, яку досліджує автор в даній статті, – є аналіз підсумків та визначення перспектив стратегічного практичного співробітництва України з Європейським Союзом після саміту Україна – ЄС. Такими, які раніше не були достатнім чином обгрунтовані, видаються наступні аспекти: аналіз головних підсумкових рішень саміту в контексті забезпечення національних інтересів України, визначення негативних та позитивних аспектів ключових питань, які виносились на обговорення (лібералізація безвізового режиму, реалізація Угоди про асоціацію, продовження антиросійських санкцій), обгрунтування перспектив розвитку відносин України з ЄС виходячи із нинішньої ситуації в нашій державі та ін.

В статті автором були використані, переважним чином, матеріали вітчизняних ЗМІ. Також була використана інформація із офіційного веб-сайту представництва України при Європейському Союзі та Європейському Співтоваристві з атомної енергії. Використання різного кола джерел допомогло більш детально проаналізувати підсумки та перспективи саміту Україна – Європейський Союз.

Метою даної статті – є дослідження та аналіз підсумків та перспектив саміту Україна – Європейський Союз.

Цьогорічний саміт, який відбувся 24 листопада, не приніс для України відчутних зрушень в напрямку Європейського Союзу. Скоріше він став своєрідною перевіркою всього того, що наша держава повинна була зробити в контексті інтеграції до європейської спільноти. Дух саміту виявився більше декларативним та риторичним, ніж практичним: було багато дискусій, обговорень, переговорів, але вони не призвели до прийняття конструктивно важливих рішень. Великі сподівання, які керівництво нашої держави поклало на саміт не виправдались: фактично Україна залишилась на тому ж місці, не змігши просунутись вперед. Результати цього зібрання продемонстрували не тільки низький рівень стратегічної підготовки вітчизняної дипломатії до саміту, але і слабкість практичних позицій в рамках Європейського Союзу. Все це підтверджує той факт, що